

Ruhsal Hastalığı Olan Kişi Hakları Bildirgesi

Küresel bir kuruluş olan ve 250.000 psikiyatristi temsil eden Dünya Psikiyatri Birliği (WPA), BÜTÜN hükümetleri, ruhsal hastalığı/ruhsal yetiyitimi/ruh sağlığı sorunu olan kişilerin ruhsal durumları nedeniyle ayrımcılığa maruz kalmamaları ve diğer vatandaşlarla eşit biçimde tüm haklardan yararlanmaları ve onlara tam bir vatandaş olarak davranılmasının garanti altına alınması için çağrı yapmaktadır.

Dünya Psikiyatri Birliği, uluslararası toplumun çeşitli insan hakları anlaşmaları ve sözleşmeleri aracılığıyla ifade ettiği çabaları ve özellikle Birleşmiş Milletler'in *Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmesi*'ni desteklemektedir. WPA ruhsal hastalığı/ruhsal yetiyitimi/ruh sağlığı sorunu olan kişilerin haklarını savunma ve uygulama yeterliliği olduğunu, dolayısıyla, diğer vatandaşlarla eşit muamele görmeleri gerektiğini tekrar vurgular. Aşağıdakilerle sınırlı olmaksızın, haklar şunlardır:

1. Düşük maliyetli , ulaşılabilir ruhsal ve fiziksel sağlık hizmeti hakkı
2. Toplumdaki diğer bireyler gibi bağımsızca yaşama hakkı
3. Diğer bireyler içinde geçerli olan, pozitif ayrımcılığı da içeren çalışma, çalışma olanakları ve işte korunma hakkı
4. Gıda, barınma, giyinme ve diğer temel gereksinimleri karşılayacak yeterli gelir hakkı
5. Erişilebilir, tamamlanmış, uygun fiyatlı konut hakkı
6. Diğer vatandaşlar gibi eğitim ve öğretim hakkı
7. Serbest dolaşım hakkı ve seyahat özgürlüğü kısıtlamalarının kaldırılması
8. Mülk almak, miras yoluyla mülk edinmek ve elden çıkarmak hakkı, ve bu hakkı kullanmak için uygun desteğin sağlanması
9. İhtiyaç olduğunda ek destekle, evlenme, çocuk sahibi olma/evlat edinme ve aile kurma hakkı
10. Geleceğini belirleme ve kendi yaşam seçimlerini yapma hakkı
11. Seçme ve kamusal görevlere seçilme hakkı
12. Kanun önünde diğer vatandaşlarla eşit olma ve kanun tarafından korunma hakkı
13. Acımasız, insanlık dışı, onur kırıcı tedavi ve cezaya maruz kalmama hakkı
14. Mahremiyet ve özel yaşam hakkı
15. Toplumdaki kültürel ve sosyal yaşantıya katılma ve kendi seçtikleri dine göre yaşama hakkı

Dinesh Bhugra
Dünya Psikiyatri Birliği Başkanı
Cenevre, İsviçre

